PE URMELE

UNEI SCRISORI

Dezinformează opinia publică și unii moldoveni din stînga Nistrului

Pe mulți îi mîră faptul de ce unii moldoveni get-beget din localitățile de peste Nistru au făcut cîrdășie cu veneticii, s-au încadrat în formațiunile militare și au luptat alături de cazaci împotriva consingenilor lor, care, o lume întreagă știe, n-au făcut decît să apere integritatea teritorială a Republicii Moldova. Sînt contaminați de românofobie, sperietoare folosită cu abilitate de clica lui Smirnov. Asta e la rădăcina răului. Dar faptele ne demonstrează că sînt și alte motive care îi atrage pe moldoveni în albia separatismului — interesele personale, naivitatea în concluzii etc.

Redacției i s-a adresat cu o scrisoare Victor Negru, locuitor al orașului Rîbnița.

«Vă aduc la cunoștință că fiul meu a încercat să susțină examenele de admitere la colegiul electromecanic din Chișinău. La limba română (dictare) toți cei veniți de peste Nistru, inclusiv băiatul meu, au luat note pozitive. Dar la matematică din 11 copii (din Rîbnița, Cocieri, Dubăsari, Mihailovca, Molovata) a reușit numai unul din satul Cocieri. Dar și acesta dat fiind că a fost refugiat în partea dreaptă în timpul conflictului. Restul au fost «picați» și pe deasupra luați în rîs fiindcă sînt din Transnistria. Aceasta s-a întîmplat la examenul de la 8 august.

Iar mulți copii din Chișinău prezentau doar documentele fără a susține examenele de admitere. Toată populația din estul Republicii Moldova roagă să nu induceți lumea în eroare prin intermediul televiziunii și radioului cum că noi avem privilegii. Toate astea sînt minciuni. Rugăm Ministerul Științei și Învățămîntului să acorde un statut aparte pentru învățămîntul din Transnistria ca să poată învăța și copiii noștri. Vă rog să-mi publicați scrisoarea în ziarul dumneavoastră și totodată aș vrea să primesc un răspuns oficial».

Actualmente, cînd se întreprind atîtea acțiuni pentru ameliorarea situației social-politice în raioanele de peste Nistru, cînd se invită de pretutindeni (O.N.U., Helsinki etc.) reprezentanți pentru a le oferi posibilitatea să se convingă că aici, în țărișoara noastră, nu există discriminare, toți cetățenii, indiferent de naționalitate, se bucură de aceleași drepturi, scrisoarea nedumerește, alarmează, indignează, îndeosebi, pe cei care depun eforturi întru instaurarea păcii și a liniștii. Plîngerea domnului Victor Negru e tocmai ceea ce caută cu luminarea zilei în amiaza mare adepții politicienilor de la Tiraspol.

Am luat legătură cu Ministerul Științei și Învățămîntului, întrebînd dacă ar fi posibil așa ceva? Mi s-a răspuns că la 30 iulie curent a fost emis ordinul nr. 324, semnat de prim-viceministrul A. Gremalschi. «Despre concursul de admitere pentru candidații din raioanele din stînga Nistrului și din zona de conflict». Ordinul a fost citit în prezența tuturor conducătorilor instituțiilor de învățămînt. Pentru candidații din sus-numitele localități se rezervă 7—10 procente din numărul total de locuri disponibile pentru fiecare specialitate. Susținerea examenelor de admitere se organizează conform unor programe care țin cont de situația din zonă.

S-a ținut cont de acest ordin la colegiul electromecanic din Chișinău? Da, ne asigură domnul Tudor Basarabeanu, directorul colegiului. Toți candidații din stînga Nistrului și din zona de conflict au fost înscriși într-o listă aparte pentru a li se acorda atenția cuvenită. Examinatorilor li s-a cerut să-i promoveze pe toți cei care posedă minimum de cunoștințe pentru a însuși programa de studiu a colegiului. Celora, ce nu pot scrie cu grafie latină li s-a permis să scrie dictarea în grafie slavonă, lucrările fiind controlate conform ortografiei vechi.

În total au depus cereri la colegiul în cauză 32 de elevi, absolvenți ai clasei a noua din raioanele de est ale Moldovei. Bunăoară, la specialitatea «Producerea mijloacelor electronice și electrice de automatizare» au candidat patru persoane: Scaun Boris (Dubăsari, Molovata-Nouă), Grigoraș-cenco Andrei (Dubăsari, Holercani), Soltan Teodor (Dubăsari, Holercani), Oprea Andrei (Dubăsari, Molovata-Nouă). Deși unii au primit la examene și note de cinci și șase, toți au fost înmatriculați. La specialitatea «Montarea și exploatarea utilajului electric industrial» au fost înscriși în lista abiturienților șase elevi. Toți șase au fost admiși. Au mai fost înscriși trei elevi la specialitatea «Deservirea tehnică și reparația utilajului de mașini». Printre ei sînt și ruși (Dascalenco Roman din Tiraspol), găgăuzi (Ialandi din Vulcănești) etc. În total din stînga Nistrului și zona de conflict au fost înscriși la colegiu 20 de elevi, adică toți acei care au căpătat note suficiente (nu mai puțin de 5). Dacă raportăm această cifră la numărul de 200, cît trebuie să primească colegiul în anul de studii 1992—1993, vedem că procentul prevăzut de ordinul ministerului este respectat.

Acum să vedem ce note a luat Viorel Negru, feciorul semnatarului plîngerii. Dictarea a scris-o pe «cinci», iar la matematică a primit nota «trei». Firește, cu acest nivel de cunoștințe Viorel nu putea fi admis. Pretențiile tatălui nu pot fi întemeiate și din alt punct de vedere. Vorba e că la specialitatea la care a candidat Viorel la 50 de locuri au pretins doar 45 de elevi. Dintre aceștia au rămas mai puțin de jumătate, administrația fiind nevoită să anunțe un concurs suplimentar. Iată deci care e realitatea.

Înțelegem inima frîntă a unui părinte, feciorul căruia n-a reușit să devină student. Îi compătimim pe Viorel, care n-a susținut examenul. Dar nu trebuie să facem din asta tragedie. Important e ca Viorel să nu-și piardă curajul, să mai învețe și la anul, avînd pregătirea cuvenită, va izbîndi. Victor Negru, cu regret, interpretează greșit lucrurile, luîndu-le drept discriminare, încălcare a drepturilor omului. Poate o face inconștient, doar e părinte. Dar, fiind scos în prețap, așa cum scrie domnul Negru, faptul toarnă apă la moara celora care vor să ne dezbine. Ne împing în marele păcat — de a pune mîna pe arme și de a trage unul în altul.

Vasile ODOLEANU.